Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2024/2146

5.8.2024

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2024/2146

z dne 2. avgusta 2024

o začasnih nujnih ukrepih, ki za leto 2024 odstopajo od nekaterih določb Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/891 za reševanje specifičnih problemov v vinskem sektorju ter sektorju sadja in zelenjave, ki so jih povzročile slabe vremenske razmere

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 ([1]) ter zlasti člena 221(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Dolgotrajna suša, zabeležena jeseni 2023 ter pozimi in spomladi 2024, je še dodatno močno prizadela vinski sektor, zlasti v južni Italiji in v Španiji. Zaradi čezmernih dolgotrajnih padavin spomladi 2024 v drugih pridelovalnih regijah, zlasti severni Italiji in Franciji, vinogradniki niso mogli pravočasno opraviti nekaterih dejavnosti. Tako so se vinogradniki iz zadevnih regij soočili z izjemnimi težavami. Španija, Italija in Francija so Komisijo obvestile o tej situaciji in jo pozvale, naj sprejme ustrezne ukrepe za dovoljenja za zasaditev vinske trte, ki prenehajo veljati leta 2024. Opisane slabe razmere so s podobnimi posledicami prizadele tudi druge države članice, ki bi svoje vinogradniške regije prav tako lahko opredelile za zelo prizadete.

(2) Zlasti zaradi izjemno suhih pogojev na eni strani in čezmerne skupne količine padavin na drugi strani vinogradniki ne morejo izvajati nekaterih del v svojih vinogradih, ki se običajno izvajajo v jesenskem, zimskem in spomladanskem obdobju, kot so čiščenje in priprava tal, zasaditev novih vinskih trt ali cepljenje. V regijah, prizadetih zaradi izjemne suše ali čezmernih padavin, takih dejavnosti ni mogoče izvajati zaradi suhih tal in izredno neugodnih pogojev za gojenje novih zasaditev ali zaradi nezmožnosti dostopa do parcel in obdelave tal zaradi čezmernih padavin.

(3) Člen 62(3), prvi pododstavek, Uredbe (EU) št. 1308/2013 določa, da dovoljenja za zasaditev in ponovno zasaditev vinske trte veljajo tri leta od dneva, ko so bila izdana. Člen 68(2), prvi pododstavek, navedene uredbe določa, da dovoljenja, ki se izdajo po pretvorbi pravic do zasaditve, veljajo enako obdobje kot prvotne pravice do zasaditve. V obdobju veljavnosti vsakega izdanega dovoljenja se vinogradniki običajno odločijo o sortah in vrstah vina, ki ga bodo pridelovali v novih vinogradih, jeseni ali pozimi pripravijo tla in izberejo nove vinske trte, ki jih nato zasadijo spomladi, saj je pomlad najprimernejše obdobje v letu za zasaditev.

(4) Zaradi slabih vremenskih razmer vinogradniki z dovoljenji za zasaditev v regijah, prizadetih zaradi suše ali čezmernih padavin, ki prenehajo veljati leta 2024, dovoljenj spomladi v zadnjem letu njihove veljavnosti niso mogli uporabljati, kot je bilo načrtovano. Ker trajanja takih slabih vremenskih razmer in njihovih posledic ni mogoče predvideti, ni mogoče vedeti, ali bodo imeli ti vinogradniki možnost, da uporabijo svoja dovoljenja za zasaditev v obdobjih njihove veljavnosti. Vinogradniki bi morali vinske trte zasaditi v vroči sezoni in torej v manj primernem času rastnega cikla, v težkih razmerah in z dodatnimi stroški v času, ko vinski sektor že trpi zaradi neugodnih tržnih razmer.

([1]) UL L 347, 20.12.2013, str. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

(5) Da bi se torej izognili izgubi novega dovoljenja za zasaditev ali hitremu poslabšanju pogojev, pod katerimi bi bilo treba izvesti zasaditev v regijah, za katere države članice ugotovijo, da jih je leta 2024 prizadela suša ali čezmerne padavine, je treba brez odlašanja omogočiti enoletno podaljšanje veljavnosti dovoljenj za zasaditev in ponovno zasaditev, ki prenehajo veljati leta 2024, v regijah, ki jih je prizadela suša ali čezmerne padavine.

(6) Veljavnost dovoljenj za zasaditev in ponovno zasaditev, izdanih v skladu s členom 64, členom 66 ali členom 68(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013, ki prenehajo veljati leta 2024 in se uporabljajo v regijah, za katere so države članice ugotovile, da jih je pomladi 2024 prizadela suša ali čezmerne padavine, bi bilo zato treba podaljšati za dodatnih 12 mesecev od njihovega sedanjega datuma izteka veljavnosti v letu 2024, da se zadevnim vinogradnikom omogoči zasaditev vinske trte v letu 2025.

(7) Zaradi navedenih težav bi bilo treba vinogradnikom v regijah, prizadetih zaradi suše ali čezmernih padavin, dovoliti tudi, da ne izkoristijo svojih dovoljenj za zasaditev in ponovno zasaditev, ki prenehajo veljati leta 2024, ne da bi se jim zato naložila upravna kazen iz člena 62(3) Uredbe (EU) št. 1308/2013, če ne želijo več razširiti svoje vinogradniške površine.

(8) Zelo slabe vremenske razmere, ki so spomladi 2024 prizadele več regij držav članic, so povzročile veliko škodo pri proizvodnji sadja in zelenjave. Aprila 2024 je bila v Avstriji in na Češkem huda zmrzal, prav tako so bile na Poljskem izredne razmere z zmrzaljo aprila 2024 in točo maja 2024, kar je prizadelo obsežno območje in velik delež nacionalne proizvodnje. Tudi na proizvodnjo sadja in zelenjave v drugih proizvodnih regijah po vsej Uniji so spomladi 2024 močno vplivale slabe vremenske razmere.

(9) Za odpravo posledic zmrzali aprila 2024 in toče maja 2024 Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/2030 ([2]) določa nujno finančno pomoč prizadetim proizvajalcem v sektorju sadja in zelenjave ter v vinskem sektorju, ki so jih prizadele slabe vremenske razmere v Avstriji, na Češkem in Poljskem. Vendar je ta finančna pomoč namenjena prizadetim proizvajalcem, medtem ko so imele zaradi slabih vremenskih razmer večje težave tudi priznane organizacije proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave.

(10) Zaradi teh zelo slabih vremenskih razmer se številne priznane organizacije proizvajalcev in združenja organizacij proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave, ki glavno dejavnost izvajajo v prizadetih regijah, soočajo z znatnim zmanjšanjem proizvodnje svojih članov proizvajalcev. Da bi odpravili posledice takega zmanjšanja proizvodnje ter ublažili njegove učinke na njihov status priznanja in morebitno začasno ustavitev plačil za tekoče operativne programe, bi morale biti organizacije proizvajalcev v prizadetih regijah v letu 2024 izvzete iz določb člena 11(2) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/891 ([3]) v zvezi z obveznostjo, da mora biti ekonomska vrednost prodanih proizvodov proizvajalcev, ki niso člani organizacije proizvajalcev ali združenja organizacij proizvajalcev, nižja od vrednosti tržne proizvodnje organizacije proizvajalcev ali združenja organizacij proizvajalcev.

(11) Zgoraj opisane posledice zelo slabih vremenskih razmer v vinskem sektorju ter sektorju sadja in zelenjave se ne štejejo za motnje na trgu v smislu člena 219 Uredbe (EU) št. 1308/2013. Navedene vremenske razmere namreč neposredno povzročajo tako nezmožnost izvedbe načrtovane zasaditve vinske trte kot drastično zmanjšanje vrednosti dejavnosti organizacij proizvajalcev, ki jih izvajajo s svojimi člani proizvajalci. Nobena od teh dveh situacij se ne šteje za motnjo na trgu. Prav tako ne gre za posledico bolezni živali ali škodljivih organizmov rastlin ali izgube zaupanja potrošnikov iz člena 220 navedene uredbe. Situacije, ki jih poskuša urejati ta uredba, pomenijo specifičen

([2]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/2030 z dne 23. julija 2024 o zagotavljanju nujne finančne pomoči za sektor sadja in zelenjave ter vinski sektor, ki so ju prizadele slabe vremenske razmere v Avstriji, na Češkem in Poljskem, v skladu z Uredbo (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L, 2024/2030, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2030/oj).

([3]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/891 z dne 13. marca 2017 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s sektorjema sadja in zelenjave ter predelanega sadja in zelenjave, dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s kaznimi, ki se uporabijo v teh sektorjih, in spremembi Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 543/2011 (UL L 138, 25.5.2017, str. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/891/oj).

problem v smislu člena 221 Uredbe (EU) št. 1308/2013, ki ga ni mogoče rešiti z ukrepi, sprejetimi v skladu s členom 219 ali 220 navedene uredbe.

(12) Glede na obseg zelo slabih vremenskih razmer spomladi 2024 in prevladujoče tržne negotovosti v nekaterih regijah za vinski sektor je treba te težave ublažiti z odstopanjem, samo v nujno potrebnem obsegu in samo za leto 2024, od nekaterih določb Uredbe (EU) št. 1308/2013 in Delegirane uredbe (EU) 2017/891, ki se uporabljajo za nova dovoljenja za zasaditev vinske trte, ki prenehajo veljati leta 2024, in dovoljenja za ponovno zasaditev vinske trte, veljavna in še ne uporabljena ob začetku veljavnosti te uredbe v vinskem sektorju, ter za priznane organizacije proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave v prizadetih regijah.

(13) Države članice bi morale Komisijo obvestiti o izvajanju te uredbe, da bi Unija lahko spremljala učinkovitost ukrepov, uvedenih s to uredbo.

(14) Zaradi potrebe po takojšnjem ukrepanju bi morala ta uredba začeti veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

(15) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Odbora za skupno ureditev kmetijskih trgov –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Začasna odstopanja od Uredbe (EU) št. 1308/2013 v zvezi z dovoljenji za zasaditev vinske trte

1. Države članice opredelijo vinorodne regije na svojem ozemlju, ki jih je pozimi in spomladi 2024 prizadela huda suša ali čezmerne padavine v obsegu, ki je vinogradnikom preprečil izvajanje potrebnih dejavnosti v zvezi s sajenjem vinske trte v navedenih obdobjih.

2. Z odstopanjem od člena 62(3), prvi pododstavek, prvi stavek, in člena 68(2) Uredbe (EU) št. 1308/2013 dovoljenja za zasaditev in ponovno zasaditev, izdana v skladu s členom 64, členom 66 ali členom 68(1) navedene uredbe, ki prenehajo veljati leta 2024 in se uporabljajo v regijah iz odstavka 1 tega člena, prenehajo veljati 12 mesecev po prvotnem datumu izteka veljavnosti.

3. Z odstopanjem od člena 62(3), prvi pododstavek, drugi stavek, Uredbe (EU) št. 1308/2013 se vinogradnikom, ki imajo dovoljenja za zasaditev in ponovno zasaditev, ki prenehajo veljati v letu 2024 in se uporabljajo v regijah iz odstavka 1 tega člena, ne naložijo upravne kazni, če dovoljenj ne uporabijo, pod pogojem, da do 31. decembra 2024 obvestijo pristojne organe, da ne nameravajo uporabiti svojega dovoljenja in ne želijo izkoristiti podaljšanja veljavnosti iz odstavka 1 ali 2 tega člena.

Člen 2

Začasno odstopanje od člena 11(2) Delegirane uredbe (EU) 2017/891

Z odstopanjem od člena 11(2) Delegirane uredbe (EU) 2017/891 se v letu 2024 omejitev, v skladu s katero lahko organizacija proizvajalcev prodaja le proizvode proizvajalcev, ki niso člani organizacije proizvajalcev ali združenja organizacij proizvajalcev, če je ekonomska vrednost zadevne dejavnosti nižja od vrednosti njene tržne proizvodnje, ne uporablja za organizacije proizvajalcev, ki so jih spomladi 2024 prizadele slabe vremenske razmere.

Člen 3

Uradna obvestila

1. Države članice do 31. marca 2025 Komisijo uradno obvestijo, ali so izvedle odstopanja iz člena 1 za vinski sektor ali ne, in po potrebi sporočijo naslednje informacije:

(a) regije, v katerih se uporabljajo odstopanja iz člena 1(2) in (3);

(b) površina, zajeta z dovoljenji za zasaditev in ponovno zasaditev, katerih veljavnost je bila podaljšana za 12 mesecev v skladu s členom 1(2);

(c) površina, zajeta z dovoljenji za zasaditev in ponovno zasaditev s prenehanjem veljavnosti v letu 2024, za katera se je vinogradnik, ki ima ta dovoljenja, odpovedal podaljšanju veljavnosti v skladu s členom 1(3).

2. Države članice do 31. marca 2025 Komisijo uradno obvestijo, ali so izvedle odstopanje iz člena 2 za sektor sadja in zelenjave ali ne, in po potrebi sporočijo naslednje informacije:

(a) regije, v katerih se uporablja odstopanje iz člena 2;

(b) število priznanih organizacij proizvajalcev, ki uporabljajo odstopanje iz člena 2.

3. Uradna obvestila Komisiji iz tega člena se pošljejo v skladu z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/1183 ([4]).

Člen 4

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se do 5. avgusta 2025.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 2. avgusta 2024

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

([4]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/1183 z dne 20. aprila 2017 o dopolnitvi uredb (EU) št. 1307/2013 in (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede pošiljanja informacij in dokumentov Komisiji (UL L 171, 4.7.2017, str. 100, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/1183/oj).